

STANDARD DOSTĘPNOŚCI E-MATERIAŁÓW DO KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU LEKKIM

PRZYGOTOWANY W RAMACH PROJEKTU
„OPRACOWANIE KONCEPCJI I ODBIÓR
E-MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH
UKIERUNKOWANYCH NA WSPIERANIE KSZTAŁCENIA
KOMPETENCJI ZAWODOWYCH”

WARSZAWA 2026

STANDARD DOSTĘPNOŚCI E-MATERIAŁÓW DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU LEKKIM

DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONYCH W ZAWODACH:

1. Branża drzewno-meblarska (DRM.03). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy stolarza (Wytwarzanie prostych wyrobów z drewna i materiałów drewnopodobnych).
2. Branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK.02). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy fryzjera (Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych).
3. Branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT.04). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy gastronomii (Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi gastronomiczne).
4. Branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT.05). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi hotelarskie).
5. Branża mechaniczna (MEC. 06). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy mechanika (Montaż i obsługa prostych elementów maszyn i urządzeń).
6. Branża mechaniczna (MEC. 07). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy ślusarza (Wykonywanie i naprawa elementów wyrobów oraz prostych części maszyn, urządzeń i narzędzi).
7. Branża przemysłu mody (MOD.07). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy krawca (Wykonywanie prostych wyrobów odzieżowych).
8. Branża chemiczna i ochrony środowiska (CHM.08). Nazwa zawodu: Pracownik pomocniczy w gospodarce odpadami (Wykonywanie prac pomocniczych w gospodarce odpadami).
9. Branża ogrodnicza (OGR.07) Nazwa zawodu: Asystent florystyczny (Wykonywanie prostych prac florystycznych), (OGR.08.) Nazwa zawodu: Asystent ogrodniczy (Wykonywanie prostych prac ogrodniczych).

WYMAGANIA/KRYTERIA WERYFIKACJI			
E-MATERIAŁ	Spełnia warunek		
	tak	częściowo	nie
• Jest zgodny z koncepcją i założeniami w zakresie standardów dostępności e-zasobów do kształcenia zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE - uczniowie z niepełnosprawnością w stopniu lekkim)			
• Treści umieszczone w e-materiałach powinny być formułowane przystępnym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne), wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu. Pamiętać należy, że uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną mają trudność z zastosowaniem w praktyce poznanego słownictwa (przewaga zapamiętanych słów nad ich właściwym ujęciem)			
• E-materiały winny uwzględniając trudności uczniów ze zrozumieniem pojęć, definicji, reguł, wykorzystywać wizualizację			
• Dłuższe teksty powinny być dzielone na krótsze fragmenty. Należy ilustrować fragmenty dotyczące bardziej abstrakcyjnych pojęć w obrazowy sposób. Zadaniem e-materiału jest przede wszystkim wskazanie praktycznej przydatności poznanych pojęć, definicji, reguł, zjawisk, procesów w miejsce mechanicznego zapamiętania i odtwarzania przez ucznia. • E-materiały winny zawierać dokładne instruowanie wstępne, dostarczać wskazówek w tekście opracowania, stosować powtórzenia, ograniczane powinny być instrukcje słowne na rzecz grafiki, obrazu, map myśli itp.;			
• Umieszczone w e-materiale schematy, grafiki, mapy, tablice, modele, i inne formy wizualizacji powinny być przygotowane w sposób przejrzysty i uproszczony, dostosowany do percepcji ucznia. Proces poznawczy powinien rozpoczynać się od treści konkretno-obrazowych i najbliższych doświadczeniu ucznia. Aby wizualizacja spełniła			

WYMAGANIA/KRYTERIA WERYFIKACJI			
E-MATERIAŁ	Spełnia warunek		
	tak	częściowo	nie
swoje zadanie, musi uwzględniać ograniczenia ucznia w zakresie spostrzegania, które jest niedokładne, wybiórcze oraz często zaburzone w zakresie analizy i syntezy.			
Ważniejsze terminy, nazwy czy nowe pojęcia powinny być zaznaczone w tekście. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną ma problemy z korzystaniem z tekstu ciągłego, wyodrębnieniem z niego informacji ważnych, nowych, istotnych dla dalszej pracy z abstraktem. Wymagania uwzględniać powinny trudność ucznia w zakresie korzystania z tekstu ciągłego oraz selekcji informacji i ich porządkowania.			
Pytania, zadania, polecenia stosowane w e-materiale powinny uwzględniać trudności uczniów związane z myśleniem przyczynowo-skutkowym, abstrakcyjnym, słowno-pojęciowym oraz rozumieniem lub formułowaniem problemów czy orientacją w czasie i przestrzeni. Wymaganie dotyczy zarówno formy tych zadań, jak i treści.			
E-materiały powinny prowadzić ucznia poprzez poszczególne etapy samodzielnego zdobywania wiedzy ze względu na jego małą samodzielność podczas wykonywania zadań.			
E-materiał powinien umożliwić uczniowi zastosowanie uzyskanych informacji w praktycznym działaniu. Wymaganie ma na uwadze potrzebę przełożenia zdobywanej wiedzy na jej praktyczną przydatność w wykonywaniu zawodu oraz zwrócenie uwagi na potrzebę podania wzorca, w jaki sposób należy to zrobić.			
Zagadnienia dotyczące zadań technicznych powinny być wspomagane materiałami graficznymi, pokazami, propozycjami szablonów wykonania, czy też schematów			
E-materiał powinien umożliwić jak najczęstsze korzystanie z modeli, konkretów, okazów, przedmiotów możliwych do bezpośredniego poznania, w drugiej kolejności ze słowa mówionego, najrzadziej z tekstu do przeczytania.			

WYMAGANIA/KRYTERIA WERYFIKACJI			
E-MATERIAŁ	Spełnia warunek		
	tak	częściowo	nie
E-materiał powinien zawierać nawiązanie do informacji już posiadanych przez ucznia przed wprowadzeniem nowej wiedzy, ułatwiając mu łączenie tych treści.			
E-materiał powinien zawierać propozycje rozwijania strategii pamięciowych ucznia oraz kompensowanie braków w tym zakresie (np. nauka tworzenia notatek graficznych przedstawiających sekwencje niezbędnych kroków do rozwiązania zadania, określających elementy pracy, którą należy przygotować).			
E-materiał powinien być tak skonstruowany, aby uwzględniał wolne tempo pracy ucznia (należy pamiętać, że istnieją czasem znaczne indywidualne różnice między uczniami).			
E-materiał powinien uwzględnić wyżej wymienione wskazania w instrukcjach dotyczących przygotowania się ucznia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie pracownika pomocniczego w dedykowanych zawodach.			
Jest konsultowany przez pedagoga specjalnego			

FILM EDUKACYJNY			
- Treści filmu są dostosowane do możliwości uczniów, m.in.: - dokumentacja napisana językiem przystępnym, związanym z wykonywaniem czynności zawodowych - wyjaśnianie skomplikowanych procesów, doświadczeń, zjawisk z uwzględnieniem ograniczeń dotyczących myślenia, z odwołaniem do konkretów (dominuje myślenie konkretne, zwolnione tempo, mała szybkość i giętkość, słaby krytycyzm, trudności w definiowaniu pojęć abstrakcyjnych)			
Plan zdjęciowy/scenografia:			

FILM EDUKACYJNY			
o dekoracje i rekwizyty dobrane w taki sposób, aby wspomagały proces rozumienia poprzez kojarzenie faktów/zdarzeń itp. (dostosować do rozumienia o charakterze sytuacyjnym)			
• Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią filmu, obejmuje co najmniej: o Głos lektora – opisujący w sposób przystępny wszystkie prezentowane treści			
• Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu - uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań)			
• Zawiera opisy i napisy pisane uproszczonym i zrozumiałym językiem			
• Opisy i napisy: pisane są w języku polskim tekstem uproszczonym			
• Plansze zamieszczone pod filmem powinny być wspomagane materiałami graficznymi, pokazami, propozycjami szablonów wykonania/ schematów			

FILM INSTRUKTAŻOWY			
• Materiał obudowany komentarzem dydaktycznym audio i/lub tekstowym (stopień trudności tekstu dostosowany do możliwości intelektualnych uczniów) w odwołaniu do sytuacji/konkretu.			
• Film szczegółowo obrazuje m.in.: - o przejrzystą ilustrację stanowiska pracy w zakładzie pracy - o kolejne etapy pracy technologicznej przy współdziałaniu lektora informującego o wykonywaniu poszczególnych czynności			

FILM INSTRUKTAŻOWY			
○ prezentację montażu, demontażu lub obsługi narzędzi, urządzeń, maszyn, instalacji wykorzystywanych do realizacji czynności zawodowych ○ wskazanie różnorodności metod i technik wykorzystywanych w danej branży do osiągnięcia efektu końcowego ○ demonstrację efektu końcowego na początku i na końcu filmu			
● Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią filmu, obejmuje co najmniej: ○ głos lektora – opisujący w sposób przystępny (zrozumiałym językiem, właściwym dla myślenia konkretno-obrazowego, z doprecyzowaniem nazw urządzeń, narzędzi i czynności) wszystkie kolejne czynności wykonywane przez pracownika			
● Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu - uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, uogólniania, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań)			
● Zawiera opisy i napisy pisane uproszczonym i zrozumiałym językiem			
● Plansze zamieszczone pod filmem: ○ pisane są w języku polskim tekstem uproszczonym ○ Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia ○ Plansze zamieszczone pod filmem powinny być wspomagane materiałami graficznymi, pokazami, propozycjami szablonów wykonania/ schematów			

SEKWENCJE FILMOWE			
● Materiał obudowany komentarzem dydaktycznym audio i/lub tekstowym (stopień trudności tekstu dostosowany do możliwości intelektualnych uczniów) w odwołaniu do sytuacji/konkretu.			
● Sekwencje filmowe szczegółowo obrazują m.in.: ○ przejrzystą ilustrację stanowiska pracy w zakładzie pracy ○ działania zgodne z zasadą stopniowania trudności oraz wynikania jednej czynności z drugiej ○ kolejne etapy pracy technologicznej przy współdziałaniu lektora informującego o wykonywaniu poszczególnych czynności ○ prezentację montażu, demontażu lub obsługi narzędzi, urządzeń, maszyn, instalacji wykorzystywanych do realizacji czynności zawodowych ○ wskazanie różnorodności metod i technik wykorzystywanych w danej branży do osiągnięcia efektu końcowego ○ demonstrację efektu końcowego na początku i na końcu filmu			
● Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią sekwencji filmowych, obejmuje co najmniej: ○ głos lektora – opisujący w sposób przystępny (zrozumiałym językiem, właściwym dla myślenia konkretno-obrazowego, z doprecyzowaniem nazw urządzeń, narzędzi i czynności) wszystkie kolejne czynności wykonywane przez pracownika			
● Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu - uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, uogólniania, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań)			

SEKWENCJE FILMOWE			
• Zawiera opisy i napisy pisane uproszczonym i zrozumiałym językiem			
• Plansze i napisy: Proszę o podzielenie na 3 wiersze do oceny (zgodnie z czarnymi kropkami) ○ pisane są w języku polskim tekstem uproszczonym ○ Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia ○ Plansze umieszczone pod filmem powinny być wspomagane materiałami graficznymi, pokazami, propozycjami szablonów wykonania/ schematów			

WIZUALIZACJA			
• Umieszczone w modelu rysunki, schematy, infografiki, mapy, tablice, modele i inne formy wizualizacji są przygotowane w sposób przejrzysty i uproszczony, dostosowany do percepcji ucznia			
• Materiały, uwzględniając trudności uczniów ze zrozumieniem pojęć, definicji, reguł, przy zastosowaniu wizualizacji, wprowadzają podział tekstu na krótsze fragmenty, ilustrując fragmenty dotyczące bardziej abstrakcyjnych pojęć w różny sposób			
• Ważniejsze terminy, nazwy czy nowe pojęcia powinny być zaznaczone w tekście			
• Polecenia pisane są: ○ przystępnym i zrozumiałym językiem - instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego modelu (uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań).			
• Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia			

ANIMACJA			
Umieszczone w animacji schematy, infografiki, mapy, tablice, modele i inne formy wizualizacji są przygotowane w sposób przejrzysty i uproszczony, dostosowany do percepcji ucznia			
Animacja przedstawia obiekt 3D w sposób konkretno-obrazowy:			
Opis odwołuje się do praktycznych przykładów zastosowania			
Teksty lektora pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu			

ATLAS INTERAKTYWNY			
- Zawiera materiały obejmujące m.in.: - legendę napisaną uproszczonym językiem - bardzo dobrej jakości grafiki w sposób przejrzysty ilustrujące treści i umożliwiające - bezpośrednie poznanie prezentowanych zagadnień, wspomagając rozumienie złożonych strategii poznawczych)			
- Zawiera opis obiektu w formie: - Tekstu formułowanego przystępnym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne), wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu. (wskazane: dostarczanie wskazówek w tekście opracowania, stosowanie powtórzeń, ograniczanie instrukcji słownych na rzecz grafiki, obrazu, map myśli itp.)			
Daje możliwość co najmniej:			

ATLAS INTERAKTYWNY			
○ odsłuchania informacji obrazowych/tekstowych			
● Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: ○ elementy udźwiękowania symulujące sytuacje rzeczywiste (odwołanie do konkretnego): odgłosy/ efekty dźwiękowe: maszyn, hali pracy,			
● Teksty lektora pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięźle i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu, w miarę możliwości odniesienie do konkretnego, który umożliwi uczniowi zastosowanie uzyskanych informacji w praktycznym działaniu)			

GALERIA ZDJĘĆ LUB GRAFIK			
● Zawiera zdjęcia lub grafiki pozwalające na powiązanie teoretycznych treści z obrazem ○ uporządkowane w sposób systematyczny			
● Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: ○ głos lektora opisujący w sposób przystępny poszczególne obrazy			
● Teksty lektora pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięźle i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu)			

SYMULATOR EDUKACYJNY			
● Interaktywny symulator ma umożliwić uczniowi ćwiczenie podstawowych, bez wysokiego stopnia złożoności, czynności zawodowych na zwizualizowanym stanowisku pracy			
● Zawiera co najmniej: ○ instrukcje napisane zrozumiałym, prostym językiem, istotnym w operowaniu treścią, wyraźne wyszczególnienie kolejności działania, lista kroków, dobierania narzędzi, oprzyrządowania ○ obrazy i dźwięki ilustrujące określone czynności zawodowe ○ działania przygotowane w uporządkowany i systematyczny sposób ○ działania zgodne z zasadą stopniowania trudności oraz wynikania jednej czynności z drugiej			
● Treść materiału podzielona na dwie części - teoretyczną i praktyczną, umożliwia uczniowi zastosowanie wiedzy w praktyce			
● Dostarcza informacji zwrotnych dotyczących prawidłowości i nieprawidłowości wykonywanej czynności zawodowej, z możliwością korekty działań			
● Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: ○ opisy i instrukcje głosowe lektora, z wykorzystaniem konkretno-obrazowego prezentowania treści, z doprecyzowaniem nazw urządzeń, narzędzi i czynności			
● Tekst napisany jest językiem przystępnym i zrozumiałym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną z użyciem słownictwa zawodowego			
● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty)			

EDUKACYJNA GRA DECYZYJNA			
● Zawiera co najmniej: ○ bazy danych: czytelne wyszczególnienie proponowanych do wyboru decyzji			
● Zawiera co najmniej: ○ zdania tak skonstruowane, aby uwzględniały możliwości psychofizyczne ucznia z niepełnosprawnością intelektualną, ○ krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe teksty, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne, ○ praktyczne wskazówki istotne w pracy nad wykonaniem zadania			
● Zawiera: ○ poziom trudności dostosowany do indywidualnych możliwości intelektualnych ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim ○ w sytuacji popełnienia błędu przez ucznia (niepoprawnego wyboru decyzji) informacje zwrotne skonkretyzowane ○ wykorzystany zasób słów ograniczony do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanych treści			
● Ścieżka dźwiękowa obejmuje: ○ instrukcje głosowe lektora podawane przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanej treści)			
● Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (informacje, pytania krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanej treści- uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań)			

GRA NA DOBIERANIE			
● Zawiera co najmniej: ○ instrukcje: wyraźne wyszczególnienie kolejności działania, lista kroków ○ nazwy elementów w formie uproszczonych tekstów, wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego elementu, z zastosowaniem pokazu ○ rysunki techniczne, technologiczne w najprostszej formie ○ bibliotekę przedstawionych graficznie elementów do dobierania. Grafiki zaprezentowane w sposób łatwy do odczytania ich znaczenia bazowego			
● Zawiera co najmniej: ○ zadania tak skonstruowane, aby uwzględniały możliwości psychofizyczne ucznia z niepełnosprawnością intelektualną, ○ krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe teksty, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne, ○ praktyczne wskazówki istotne w pracy nad wykonaniem zadania			
● Zawiera m.in.: ○ poziom trudności dostosowany do indywidualnych możliwości intelektualnych ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim ○ informacje zwrotne skonkretyzowane ○ informacje zwrotne systematycznie stosowane (np. gdy dany element nie może być zastosowany)			
● Ścieżka dźwiękowa obejmuje: ○ instrukcje głosowe lektora podawane przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanej treści)			

GRA NA DOBIERANIE			
• Teksty lektora pisane są poprawną polszczyzną, uwzględniają trudności uczniów ze zrozumieniem pojęć, definicji, reguł, zawierają podział tekstu na krótsze fragmenty, ilustrują fragmenty dotyczące bardziej abstrakcyjnych pojęć w obrazowy sposób			

DOKUMENTACJA INTERAKTYWNA			
• Wiąże treści teoretyczne napisane językiem dostosowanym do możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wraz ze wskazaniem do praktycznego zastosowania			
• Zawiera m.in.: ○ obiekty graficzne (rysunki, schematy, wykresy) w sposób bezpośredni nawiązujące do treści teoretycznych ○ przypisane obiektom dane tekstowe (krótkie teksty pisane uproszczonym językiem z ilustracją obrazową abstrakcyjnych pojęć) ○ schematy przedstawione w uproszczony sposób ○ wykresy dostosowane do percepcji ucznia			
• Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: ○ głos lektora z zastosowaniem przystępnego i zrozumiałego języka (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanej treści)			
• Zadania mają różne poziomy trudności i są dostosowane do możliwości psychofizycznych ucznia • Dają możliwość co najmniej:			

DOKUMENTACJA INTERAKTYWNA			
○ wielokrotnego powtórzenia wykonania ćwiczenia i jego sprawdzenia, aż do momentu wykonania go w pełni poprawnie ○ wyświetlania wskazówek naprowadzających w przypadku błędnej odpowiedzi			
● Teksty pisane są uproszczonym, przystępnym i zrozumiałym językiem			

PLANSZA INTERAKTYWNA			
● Zawiera treści napisane językiem dostosowanym do możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim			
● Zawiera m.in.: ○ obiekty graficzne (rysunki, schematy, wykresy) w sposób bezpośredni nawiązujące do treści teoretycznych ○ przypisane obiektom dane tekstowe (krótkie teksty pisane uproszczonym językiem z ilustracją obrazową abstrakcyjnych pojęć) ○ schematy przedstawione w uproszczony sposób ○ wykresy dostosowane do percepcji ucznia			
● Ścieżka dźwiękowa w filmach, nagraniach dźwiękowych obejmuje co najmniej: ○ głos lektora z zastosowaniem przystępnego i zrozumiałego języka (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanej treści)			
● Teksty pisane są uproszczonym, przystępnym i zrozumiałym językiem			

WIRTUALNA WYCIECZKA

- Zdjęcia poszczególnych stanowisk pracy szczegółowo obrazują co najmniej:
  - przejrzystą ilustrację stanowiska pracy w zakładzie pracy
- Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią obrazu, obejmuje co najmniej:
  - głos lektora – opisujący w sposób przystępny wszystkie elementy ilustrujące poszczególne miejsca pracy
- Teksty lektora pisany są przystępnym i zrozumiałym językiem (informacje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego tekstu - uczniowie nie rozumieją tekstów o charakterze abstrakcyjnym, wymagających logicznego myślenia, wyciągania wniosków, uogólniania, abstrahowania i wykonywania samodzielnych rozwiązań)
- Napisy, teksty:
  - napisane są językiem dostosowanym do możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim
- Napisy, teksty:
  - przypisane obiektom dane tekstowe pisane są uproszczonym językiem z ilustracją obrazową abstrakcyjnych pojęć
- Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty)

SŁOWNIK POJĘĆ DLA E-ZASOBU

- Zawiera słownictwo fachowe / specjalistyczne (z ilustracją treści dotyczących abstrakcyjnych pojęć) które występuje w całym e-zasobie wraz z wyjaśnieniami/definicjami (ważniejsze terminy, nazwy czy nowe pojęcia powinny być zaznaczone w tekście)

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELA			
● Zawiera co najmniej: ○ wskazówki wykorzystania e-zasobu w pracy dydaktycznej, m.in.: ○ organizowania pracy uczniów indywidualnej, w grupach i w zespole podczas zajęć z wykorzystaniem metod stosowanych w dydaktyce osób z niepełnosprawnością intelektualną, w szczególności w oparciu o praktyczne działanie ○ organizowania pracy uczniów indywidualnej i w grupach poza zajęciami z wykorzystaniem metod stosowanych w dydaktyce osób z niepełnosprawnością intelektualną, w szczególności w oparciu o praktyczne działanie ○ indywidualizowania pracy z uczniem/uczniemi podczas zajęć i poza nimi			
● Zawiera co najmniej: ○ linki do stron internetowych, m.in.: ✓ www.ore.edu.pl ✓ https://ore.edu.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/ ✓ www.laski.edu.pl ✓ www.pfron.org.pl ✓ www.niepelnosprawni.gov.pl ✓ www.pzn.org.pl			

PRZEWODNIK DLA UCZĄCEGO SIĘ			
● Zawiera co najmniej: ○ informację o strukturze e-zasobu i powiązaniach pomiędzy elementami e-zasobu przygotowaną w sposób przejrzysty, napisaną przystępnym językiem ○ wskazówki/instrukcje jak korzystać z e-materiału w procesie samokształcenia (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne)			
● Jest napisany językiem zrozumiałym dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) ● Tekst jest dzielony na krótsze fragmenty, występuje ilustracja fragmentów dotyczących bardziej abstrakcyjnych pojęć			

INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA			
● Zawiera co najmniej: ○ zilustrowane i zdefiniowane elementy panelu obsługi e-zasobu i jego składowych (dostosowane do percepcji osób z niepełnosprawnością intelektualną)			
● Daje możliwość co najmniej: ○ poznania wykazu możliwych trudności technicznych wraz z propozycjami postępowania, napisanymi przystępnym językiem			
● Zawiera symbole graficzne przygotowane w sposób zrozumiały, umożliwiającą bezpośrednią percepcję			

